

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Česká Lípa 24. 6. 2013
Č. j.: SRS 035537/2013

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 13 - Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 17. 6. až 23. 6. 2013

1. Počasí

Od 17. 6. do 20. 6. panovalo slunečné tropické počasí beze srážek. Nejvyšší denní teploty vystupovaly nad 30 °C, lokálně dosahovaly až k 37 °C. Noční teploty se pohybovaly kolem 20 °C. Důsledkem takto vysokých teplot byl výrazný nárůst koncentrace nebezpečného přízemního troposférického ozónu a také dlouhodobě zvýšená zátěž působící na všechny organizmy, včetně lidského. V noci na 21. 6. přecházela od západu studená fronta, doprovázená silným nárazovým větrem, bouřkovou činností s krátkým, lokálně i intenzivním deštěm. Od 21. 6. do 23. 6. se nejvyšší denní teploty pohybovaly okolo hranice 25 °C a nejnižší noční teploty okolo 15 °C. Srážkové úhrny za sledované období se pohybovaly v rozmezí cca od 3 do 20 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Vláhové podmínky pro růst a dozrávání plodin jsou dobré. V důsledku velmi teplého a suchého počasí je třeba zavlažovat zeleninu, která nebyla poškozena povodněmi. Nastal prudký nástup houbových chorob i živočišných škůdců, a to hlavně v obilovinách, ovocných sadech, chmelnicích a vinohradech. Podle možností se provádí aplikace fungicidů a insekticidů. Pozorován byl rovněž rychlý růst plevelných rostlin. Teplé počasí velmi podpořilo růst a zlepšení zdravotního stavu slunečnice, ječmene jarního a kukuřice, přispělo k urychlení sklizně píce a dozrávání peckovin a drobného ovoce.

Na polích v blízkosti Labe a Ohře i nadále spousta „vodních lagun“. Některé půdní bloky jsou pro vysokou hladinu spodní vody mechanizačním prostředkům přístupné jen z části. Plodiny ze zaplavených polí jsou prořídle, bledé a probíhá jejich zaorávání, nebo kypření půdy (v případě menšího poškození). Některé pozemky jsou již znovu osázeny.

OBILNINY

Vývoj některých porostů v okresech Louny a Litoměřice je ovlivňován stojící vodou.

PŠENICE OZIMÁ (RF 55-75 BBCH, tj. střed metání, báze ještě v pochvě, až střední mléčná zralost, všechna zrna dosáhla své konečné velikosti, obsah zrn mléčný, zrna ještě zelená)

V okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 19. 6.) byl pozorován první výskyt **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)**. V okrese Liberec (Kunratice u Frýdlantu, 19. 6.) byl pozorován výskyt střední až silný.

První slabý výskyt **hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*)** byl pozorován v okrese Louny (Hřivčice, 19. 6.) na dvou porostech v rámci jedné lokality.

Při náhodném průzkumu byl v okrese Louny (Pšov, 19. 6.) na praporcovém listu zjištěn ohniskově silný výskyt hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*) i žluté rzivosti pšenice (*Puccinia striiformis*).

První výskyt padlí pšenice (*Blumeria graminis*) na praporcovém listu byl pozorován v okrese Louny (Lipenec, 18. 6.).

První slabý výskyt septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) byl pozorován v okrese Louny (Hřivčice, 19. 6.) na dvou porostech v rámci jedné lokality. Střední až silný výskyt byl pozorován v okrese Liberec (Kunratice u Frýdlantu, 19. 6.).

V okrese Most (Havraň, 19. 6.) byl v klasech pozorován první slabý výskyt kyjatyky osenní (*Sitobion avenae*).

V okrese Chomutov (Droužkovice, 20. 6.) byl zjištěn první slabý výskyt kyjatyky travní (*Metopolophium dirhodum*) na listech. V okrese Liberec (Kunratice u Frýdlantu, 19. 6.) byl pozorován střední výskyt tohoto škůdce.

Přímá ochrany aficidy a insekticidy je vhodná při výskytu 3 a více mšic na jednu kontrolovanou odnož v období konce metání.

Již střední výskyt larev obaleče obilného (*Cnephasia pumicana*) v klasech byl pozorován v okrese Louny (Hřivčice, 19. 6.).

Vyskytuje se ve škodlivém množství jen v některých letech a to jen lokálně v nejjižnějších částech republiky. Obvykle napadá jen okraje porostů. K plošnému napadení dochází jen při přemnožení a při větrném počasí v období migrace housenek. Housenky snižují výnos a znehodnocují zrna.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonový lapač Deltastop CPP. V ČR není registrován proti obaleči obilnému žádný přípravek.

Po celém území okresu Semily se v různé intenzitě objevuje vymetaná a porost pšenic převyšující chundelka metlice (*Apera spica-venti*).

JEČMEN OZIMÝ (RF 69-83 BBCH, tj. konec květu až časná těstovitá /vosková/ zralost)

Nárazový vítr způsobil lokální abiotické polehnutí urostlých porostů ječmene napříč celým okresem Semily.

V okrese Louny (Chožov, 19. 6.) byl pozorován první slabý výskyt černě obilnin (*Mycosphaerella tassiana*).

V okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 19. 6.) byl v klasech pozorován první, velmi slabý, výskyt feosferiové skvrnitosti ječmene (*Phaeosphaeria avenaria*).

V okrese Most (Havraň, 19. 6.) byl zjištěn první slabý výskyt padlí ječmene (*Blumeria graminis*) na spodních listech. V okrese Liberec (Kunratice u Frýdlantu 19. 6.) byl pozorován výskyt střední až silný.

V okrese Louny (Tuchořice, 18. 6. a Lubenec, 19. 6.) byl zaznamenán střední výskyt spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*) v klasech.

JEČMEN JARNÍ (RF 41-69 BBCH, tj. pochva praporcového listu se prodlužuje až konec květu)

Zaplavené porosty v okrese Louny jsou již vyschlé, začínají se zelenat a jejich stav se výrazně lepší. Porost na pozorovacím bodě v okrese Semily (Václaví, 19. 6.) je vlivem podmáčení stále nevyrovnaný a zažloutlý.

V okrese Chomutov (Jirkov, 20. 6.) byl na listech pozorován první výskyt pruhovitosti ječmene (*Pyrenospohra gramineae*).

Silný výskyt sítovitě skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*) byl zaregistrován v okrese Louny (Telce, 19. 6.). V okrese Litoměřice byly pozorovány všeobecně silné výskyty.

Aplikace listových fungicidů přichází v úvahu při šíření choroby do vyšších listových pater. Nejspíše to bude již ve fázi 30 DC (vzpřimování porostu), obvykle kolem fáze 32-39 DC (2. kolínko až poslední list) výjimečně při počínajícím metání. Za prahovou hodnotu pro

nasazení fungicidu lze považovat stav, kdy 20-30 % druhých až čtvrtých listů shora vykazuje napadení. Vzhledem k charakteru fungicidů povolených proti síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene lze přitom počítat skvrny způsobené touto skvrnitostí a původcem spály ječmene.

V okrese Liberec (Kunratice u Frýdlantu, 19. 6.) byl v klasech shledán střední výskyt **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)**.

V okrese Louny (Letov, 19. 6.) byl pozorován střední výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)**.

Přímá ochrany aficidy a insekticidy je vhodná při výskytu 3 a více mšic na jednu kontrolovanou odnož v období konce metání.

KUKUŘICE (RF 14-30 BBCH, tj. 4. list vyvinutý až počátek prodlužovacího růstu)

Právě tato plodina nejlépe zareagovala na vysoké teploty, dostatek vláhy a živin svým růstem a intenzitou zabarvení rostlin.

LUSKOVINY

BOB OBECNÝ (RF 63 BBCH, tj. kvetou asi 3 hrozny na rostlinu)

V okrese Louny (Telce, 19. 6.) byl pozorován silný výskyt **strupovitosti bobu (*Didymella fabae*)**.

HRÁCH (RF 60-69 BBCH, tj. první květy v porostu otevřené až konec květu)

Vlivem předchozích silných dešťů a trvalého zamokření začaly porosty ozimého hrachu žloutnout a kořeny uhnívat. Tento jev byl pozorován v okrese Louny (okolí Lubence).

V okrese Semily (Mašov u Turnova, 21. 6.) byl pozorován první slabý nálet **kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)**. V okrese Louny (Drahomyšl, 18. 6.) byl pozorován již střední výskyt.

Ošetření je účelné kdykoliv v průběhu vývoje rostlin při výskytu 3-5 mšic v průměru na jednu rostlinu. Hodnotí se na 10 místech po 10 rostlinách. Mšice se z každé rostliny oklepou na bílý papír a spočítají. Přednostně mají být ošetřeny návětrné okraje porostů. Včasná ochrana hrachu před mšicemi snižuje výskyt viróz až o 50 %.

V okrese Louny (Jeřeň, 19. 6.) byl ve feromonových lapačích zaznamenán první výskyt **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)**.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 71-79 BBCH, tj. asi 10 % šesulí dosáhlo druhově, resp. odrůdově specifické velikosti až téměř veškeré šesule dosáhly druhově, resp. odrůdově specifické velikosti)

V okrese Chomutov (Droužkovice, 20. 6.) pokračuje výskyt **alternariové skvrnitosti brukvovitých (*Alternaria brassicae*)** ve střední intenzitě.

V okrese Louny (Černochoh a Hřivčice, 19. 6.) byl pozorován první slabý výskyt **šedé plísnovitosti brukvovitých (*Botrytis cinerea*)**.

V okrese Most (Havraň, 19. 6.) byl shledán výskyt prvních kolonií **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)**.

Listy, květenství i šesule žloutnou, kroutí se, zasychají a opadávají. Na spodní straně listů, na stoncích, květenstvích i na šesulích se vyskytují kolonie mšic. Hodnotí se po pěti rostlinách za sebou na 20 místech po obvodu porostu, celkem 100 rostlin.

Ošetří se porosty při napadení 10 a více procent plodenství 100 a více mšicemi (počet mšic se odhaduje). Napadení nedorostlých posledních šesulí se nebere v úvahu. Na velkých honech se doporučuje jen okrajové ošetření do hloubky, v níž napadení dosahuje uvedených

prahových hodnot. Chemické ošetření je ekonomické nejpozději do 10 dnů po odkvětu. Později se mšice rozletají, počet přirozených nepřátel mšic se zvyšuje a škody způsobené sáním mšic se již nedají odstranit.

V okrese Litoměřice (Liběšice u Litoměřic, 20. 6.) byl v šešulích pozorován výskyt larev **beilomorky kapustové (*Dasineura brassicae*)** v okrajovém pásu porostu.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 25-61 BBCH, tj. objevení se dalších stonků až počátek květu)

Semilsko je příkladem toho, jak velké mohou být rozdíly ve vývoji plodiny v rámci jednoho okresu. Zahrádkáři již sklízí velmi rané odrůdy (Turnov, 19. 6.), u jiných pěstitelů porosty začínají kvést (Volavec, 19. 6.), jinde je teprve počátek prodlužovacího růstu, a třeba na pozorovacím bodě je porost ještě v nižší fázi vývoje (Lomnice nad Popelkou, 19. 6.).

První výskyty **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)** byly pozorovány v okrese Semily (Volavec, 19. 6.).

Na listových stoncích se zprvu mohou vyskytnout ojediněle hnědé, zahnívající skvrny. Na listových úkrojcích se objevují první příznaky na okrajích či špičkách: nažloutlé až světle zelené olejovité skvrny, které záhy hnědnou a zasychají. Na rozhraní zdravého a napadeného pletiva lístku se vytváří přechodná světle zelená zóna, na které se jako za vlhka na rubu vytváří šedobílý plísňový nálet. Za vlhkého počasí se skvrny velmi rychle šíří do horních listových pater a zachvacují celé listy a trsy. Na napadených hlízách vznikají na pokožce nepravidelné, často nenápadné, hnědé až olověně šedé skvrny, které později poněkud propadají. Pod skvrnami se na řezu nachází rezavé hnědé pletivo, neostře ohraničené od pletiva zdravého ("hnědá hniloba"). Tato hniloba později často přechází v hnilobu mokrou (následná infekce bakteriemi), která zničí celou hlízu.

Rozhodující ochranu natě poskytuje nasazení fungicidů. Nat' musí být po celou dobu náletu spor chráněna fungicidním přípravkem. Postřiková jícha musí proniknout do porostu, čehož lze dosáhnout nízkou jezdovou rychlostí a dostatečným pracovním tlakem. Pro účinnou a rentabilní ochranu je důležité zejména stanovení termínu prvního ošetření, které vždy má být preventivní, před výskytem choroby. První ošetření se signalizuje u jednotlivých skupin odrůd. Prognózy lze nalézt na portále Státní rostlinolékařské správy v sekci škodlivé organismy, prognózy. V případě, že nejsou k dispozici podklady pro zpracování některé z prognostických metod, lze signalizovat na základě růstové fáze porostu. U odrůd náchylných k výskytu plísňě bramborové se první ošetření signalizuje v době zapojování porostu v řádcích a u méně náchylných odrůd při zapojení porostu mezi řádky.

V okresech Děčín (Benešov nad Ploučnicí, 20. 6.), Liberec (Chrastava, 17. 6.) a Louny (Peruc, 19. 6. a Zbrašín, 18. 6.) byl zaznamenán první výskyt brouků **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)**. Plošný výskyt byl pozorován v dalších lokalitách okresu Semily (Sekerkovy Loučky, 19. 6.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ŘEPA CUKROVKA (RF 31-35 BBCH, tj. počátek zapojování, listy pokrývají 10 % povrchu půdy, až listy pokrývají 50 % povrchu půdy)

V okrese Litoměřice (Mlékojedy, 19. 6.) byl pozorován první výskyt **cerkosporové listové skvrnitosti řepy (*Cercospora beticola*)**.

Od července až do sklizně zprvu na nejstarších listech víceméně okrouhlé skvrny, 2-4 mm velké, většinou s červenofialovým okrajem a hnědým nebo našedlým suchým středem. Skvrny mohou při silnějším napadení splývat a následně celé listy zasychají.

Aplikace fungicidu je možná; rentabilitu zásahu však lze očekávat jen při časném šíření choroby, tj. od července. První ošetření se pak doporučuje od poloviny července. Za prahovou

hodnotu lze v červenci považovat vytváření ohniska napadení (obvykle na vlhké, závětrné části pozemku) nebo cca 5% napadených rostlin na okrajích porostu. V první polovině srpna lze za prahovou hodnotu pro ošetření považovat např. několik zřetelně napadených míst na 100 m². Pokud bylo provedeno první ošetření v polovině července lze v případě trvajících ohrožení porostu (teplo, vlhko) ošetření po 2 týdnech opakovat. Ošetřovat v druhé polovině srpna se již nedoporučuje!

V okrese Litoměřice (Sedlec, 19. 6.) byl pozorován první slabý výskyt larev **mšice makové (*Aphis fabae*)**.

Ošetřují se všechny porosty, kde při skončení přeletu dosáhlo napadení mšic 5 a více procent rostlin (na vyjednocených porostech). Přednostně se ošetří porosty s největším procentem napadených rostlin. Ohrožené porosty je třeba ošetřit nejpozději do tří týdnů po signalizaci. Procento napadených rostlin se zjišťuje prohlídkou vždy 20 rostlin na 10 různých místech porostu (celkem 200 rostlin). Za napadenou se považuje i rostlina s výskytem jediné mšice.

POZOR: Jakmile se začnou na řepě tvořit okřídlené samičky a začne sekundární přelet, prahová hodnota 5% napadených rostlin jako kritérium pro ošetřování rostlin již neplatí. V porostech, kde v průběhu sekundárního napadení dochází ke zkrucování listů, se doporučuje druhé ošetření při napadení alespoň 20 % rostlin.

Je potřeba vzít v úvahu poznatky o rezistenci populací mšic k jednotlivým přípravkům. Při ošetření dávat přednost přípravkům šetřícím přirozené nepřátele mšic.

CHMEL (RF 33-55 BBCH, tj. rostliny dosáhly 50 % výšky drátu až poupata v květenství prodloužená)

Ve chmelnicích probíhá další, mnohde již čtvrté ošetření proti plísni chmelové. Dále se provádí dotáčení odkloněných hlav. Některé plochy jsou po záplavách dosud mechanizací nepřístupné.

Pracovníci Státní rostlinolékařské správy odebrali pro potřeby dotačního titulu 3. h) v okrese Louny (Blšany, Drahonice, Holedeč, Kaštice, Petrohrad, Ročov, Sedčice, Stekník a Velká Černoc, 11. 6.) vzorky na stanovení přítomnosti **virové kreslené mozaiky chmele (*Apple mosaic virus*)** a **virové mozaiky chmele (*Hop mosaic virus*)**. Ve všech případech byly výskyty pozitivní.

V okrese Louny (Počedělice, 19. 6.) byl pozorován první slabý výskyt **plísně chmele (*Pseudoperenospora humuli*)**. V okrese Litoměřice (Siřejovice, 19. 6.) byl pozorován ohniskový výskyt klasovitých výhonů na vrcholcích rév ve výšce 5-6 m.

Mladé výhony jsou menší, listy na nich jsou deformované, drobné. Na spodní straně napadených listů bývá povlak šedého mycelia houby. Na listech starších rostlin se tvoří nejdříve zelenožluté nepravidelné skvrnky, které rychle žloutnou a hnědnou, napadené pletivo zasychá. Napadené hlávky jsou otevřeny, listeny hnědě zbarvené.

Přímá ochrana se provádí na základě počtu klasovitých výhonů a počtu peronosporových skvrn na listech a podle signalizace postřiku při krátkodobé prognóze. Pro potřebu skutečného chemického ošetření zpracovává rámcovou signalizaci ochranných zásahů podle krátkodobé prognózy Chmelařský institut, s.r.o.

V okrese Louny (Blšany, 19. 6. a Stekník, 18. 6.) byl zjištěn výskyt první generace **mšice chmelové (*Phorodon humuli*)**.

Je vhodná průběžná chemická ochrana, vždy na začátku tvorby kolonií larev mšic na rostlinách chmele (na spodní straně mladých, často nerozvitých listů, zejména na návětrné straně rostlin).

V okrese Louny (Stekník, 18. 6.) byl zjištěn první výskyt **svilušky chmelové (*Tetranychus telarius*)**. V okrese Litoměřice byl pozorován přechod škůdce do vyšších listových pater rostlin - dosud v rámci slabého výskytu.

Na chmelu saje sviluška na spodní straně listů, na kterých se zpočátku objevují žlutavé, difuzní skvrnky, ty se rychle zvětšují a listy žloutnou, až červenají (tzv. měděnka listů). Na spodní straně listů

se objevuje pavučinka se sviluškami, poté napadají chmelové šištice, ty následně hnědnou a zasychají.

Z hlediska signalizace se doporučuje provést ošetření v době před květem chmele při počtu 5 svilušek na list či zjištěných puchýřích po sání svilušek do výšky 1 m. V době od počátku květu chmele je nezbytné provést ošetření již při jakémkoliv výskytu škůdce proto, aby nedošlo k poškození květu a následně i chmelových hlávek.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 74-76 BBA, tj. průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené /stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu/ až plod dosahuje asi 60 % konečné velikosti)

V okrese Liberec (Pěnčín, 21. 6.) byl pozorován střední výskyt **bakteriální korové nekrózy hrušně (*Pseudomonas syringae* pv. *syringae*)**. Choroba byla potvrzena rozbořem vzorku v diagnostické laboratoři SRS.

V okrese Litoměřice (Litoměřice, 20. 6.) byl pozorován všeobecný silný výskyt **rzivosti hrušně (*Gymnosporangium sabinae*)** na neošetřovaných stromech v soukromých zahradách.

V okrese Litoměřice (Horní Nezly, 20. 6.) byly pozorovány první výskyty **vlnovníka hrušňového (*Eriophyes pyri*)** a **bejlomorky hrušňové (*Dasineura pyri*)**. Dále zde byl pozorován střední výskyt **mery hrušňové (*Cacopsylla pyricola*)**.

JABLOŇ (RF 72-75 BBA, tj. velikost plodu do 20 mm /velikost lískového ořechu/ až plod dosahuje asi 50 % konečné velikosti)

V okrese Louny (Židovice u Hnojnic, 17. 6.) byl pozorován střední výskyt **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)**.

Chemická ochrana je nezbytná především u náchylných odrůd na lokalitách pravidelného výskytu. Poprvé se ošetřuje v období těsně před, či na počátku sekundárního šíření choroby (1-2 týdny před květem) a dále dle potřeby až do července. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak (vhodnost podmínek pro šíření a skutečný výskyt) a možnosti použitého fungicidu (7-14 dnů). Převážná část fungicidů používaných proti strupovitosti jabloně je účinná také na padlí jabloňové.

V okrese Semily (Žernov, 20. 6.) byl na plodech v intenzivně ošetřovaných sadech pozorován první slabý výskyt **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)**. V okrese Liberec (Svijanský Újezd, 21. 6.) byl zjištěn střední výskyt na listech, u drobných pěstitelů byl zjištěn silný výskyt této choroby (Liberec, Osečná a Stráž nad Nisou, 19. 6.). Silný výskyt byl zaznamenán na listech i plodech u drobných pěstitelů v okrese Litoměřice a v ekologických sadech v okrese Most (Vtelno, 19. 6.).

Patogen napadá listy, květy a plody, zcela výjimečně i letorosty. Na obou stranách čepelí listů vznikají sazovité různě velké skvrny. Postižená místa nekrotizují a silně napadené listy opadávají. Obdobné skvrny i na květech a plodech. Silně napadené květy a malé plody opadávají. Na větších plodech různě velké a utvářené šedočerné skvrny, v důsledku nestejněho růstu postižených a zdravých pletiv dochází k deformacím a praskání plodů. Následně jsou postižené plody napadány hnilobami.

Ochranu je možno provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů. Při preventivní ochraně ošetřujeme průběžně po celou dobu nebezpečí primárních infekcí. Podle lokality a podmínek ošetřujeme od vyrašení do června, v intervalu 5 - 14 i více dní. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu (v období maximální intenzity růstu vývoj 2 - 3 listů týdně) a možnosti použitého fungicidu. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí (od feno fáze růžového poupěte do cca 1- 2 týdnů po odkvětu). Racionální prevence zohledňuje důsledně průběh počasí. Za suchých period se neošetřuje a ošetří se až před předpokládanou změnou počasí (deštěm). Pokud nastane neočekávaný déšť (proběhne infekce) ošetříme

kurativně. Při kurativní (postinfekční) ochraně ošetřujeme až po splnění podmínek pro infekci. Tento systém vychází z poznání vztahu mezi dobou ovlhčení, teplotou a infekcí (Mills, 1951, La Plant, Jones, 1980). K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, při důsledném dodržování doby kurativní účinnosti.

V okrese Louny (Libočany, 19. 6.) byl zjištěn střední výskyt svilušky ovocné (Panonychus ulmi).

Ošetření v době po odkvětu, kdy jsou listy z větší části vyvinuté, obvykle od 2. poloviny května, je nutné, jestliže se zjistí v průměru 4-6 pohyblivých jedinců svilušky ovocné, svilušky chmelové nebo jiných druhů svilušek na jeden list.

V okrese Litoměřice byl zaznamenán nárůst výskytu kolonií vlnatky krvavé (Eriosoma lanigera). V okrese Louny (Židovice u Hnojnic, 17. 6.) byl pozorován již střední výskyt.

Nejvhodnějším termínem k ošetření je období myšího ouška, kdy za teplých dnů mšice opouštějí zimní úkryty a vylézají po kmenech do korun stromů. Později se jabloně ošetřují při zjištění deseti a více kolonií vlnatky krvavé na 100 letorostech. Ošetření se podle potřeby opakuje. Doporučuje se do postřikové kapaliny přidat smáčedlo. Jabloně musí být přípravkem dokonale ošetřeny. Jakékoliv rány na jabloních mají být ošetřeny.

První silný výskyt obaleče jablečného (Cydia pomonella) byl pozorován v okresech Česká Lípa (Pavlovice, 19. 6.) a Děčín (Markvartice, 20. 6.), střední pak v okresech Litoměřice (Kamýk u Litoměřic, 20. 6.) a Semily (Žernov, 20. 6.). Opakovaný silný výskyt byl zjištěn v okresech Děčín (Malšovice, 17. 6. a 20. 6.), Chomutov (Jirkov, 17. 6. a 20. 6.) a Most (Vtelno, 19. 6.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 10. 5. do 15. 9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

V okresech Chomutov (Jirkov, 17. 6.), Most (Vtelno, 19. 6.) a Semily (Žernov, 20. 6.) byl ve feromonových lapačích zaznamenán střední výskyt motýlů obaleče jabloňového (Hedya nubiferana).

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 1. 5. do 15. 9.

Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7 - 12 dní po vrcholu letové vlny.

V okrese Louny (Libočany, 19. 6. a Želkovice, 20. 6.) byl pozorován první výskyt obaleče pupenového (Spilonota ocellana).

V okrese Chomutov (Jirkov, 17. 6.) došlo ke zcizení lapače a tím i k ukončení pozorování obaleče růžového (Archips rosana).

První slabý výskyt obaleče zimolezového (Adoxophyes orana) ve feromonových lapačích byl pozorován v okrese Děčín (Malšovice, 20. 6.). Střední výskyt pokračuje v okrese Most (Vtelno, 19. 6.).

Sledování letu dospělců obaleče zimolezového do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 1. 5. do 15. 9.

Na housenky 1. generace je nutné provést larvicidní ošetření v době maxima líhnutí (při >5 motýlů/lapák za 1 týden). Je-li let rozvleklý a nezaručuje-li délka reziduální účinnosti 1. aplikace dostatečnou spolehlivost, provedeme ještě 1 zásah.

V okrese Louny (Libočany, 19. 6.) byl zaznamenán ve feromonovém lapači první výskyt obaleče zahradního (*Archips podanus*), podkopníčka ovocného (*Lyonetia clerkella*) a podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*).

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 73-79 BBA, tj. druhý opad plodů /červnový/ až plod dosahuje asi 50 % konečné velikosti)

V okrese Litoměřice (Dobříň) byl na pozorovacím bodě laboratorně potvrzen výskyt virových neštovic slivoně (*Plum pox virus*) na odrůdě Čačanská lepotica.

V okrese Litoměřice byl pozorován všeobecný nárůst výskytu kolonií mšice švestkové (*Hyalopterus pruni*).

VIŠEŇ (RF 74-79 BBA, tj. průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené, až plod dosahuje asi 50 % konečné velikosti)

V okrese Most (Vtelno, 19. 6.) byl pozorován první slabý výskyt skvrnitosti listů višně (*Blumeriella jaapii*).

V okrese Liberec (Pěňčín, 21. 6.) byl pozorován střední výskyt vrtule třešňové (*Rhagoletis cerasi*). V okrese Most (Vtelno, 19. 6.) byl pozorován první silný výskyt dospělců tohoto škůdce.

Ošetření proti imágům vrtule třešňové je signalizováno v době zvýšeného náletu imág na tyto fólie a ošetření proti vajíčkům a larvám se signalizuje v době maxima vykladení vajíček nebo na začátku líhnutí larev, tj. asi 14-17 dní po začátku výletu imág, udržuje-li se maximální teplota nad 17 °C. Poklesne-li teplota pod tuto hranici, oddálí se ošetření o počet dní s nižší maximální teplotou. Použijí se larvicidní a ovicidní přípravky za předpokladu přesného dodržení ochranných lhůt. Ošetření insekticidem s hloubkovým účinkem se provede pouze při zjištění nejméně 2 vajíček a larev na 100 náhodně odebraných plodů (nepočítat prázdné vpichy do plodů bez vajíček).

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 87 BBA, tj. hlavní sklizeň, většina plodů zbarvena)

V okrese Louny (Stebno na Podbořansku) byl zaregistrován porost jahod poškozený silnými dešti a kroupami. Sklizeň plodů je o polovinu menší a plody, které dozrávají, z 30 % měknou a hnijí. Na Žatecku lze hodnotit sklizeň jako velmi malou. Někteří pěstitelé vůbec nesklízí.

RÉVA VINNÁ (RF 57-60 BBA, tj. květenství je zcela vyvinuté, jednotlivé kvítky odstávají, až první květní čepičky se oddělují z květního lůžka)

V okrese Litoměřice (Velké Žernoseky, 20. 6.) byl pozorován první výskyt vlnovníka révového (*Colomerus vitis*).

ZELENINA

ZELÍ (RF 41 BBCH, tj. začátek tvorby hlávky, dva nejmladší listy dosud nevyvinuté)

V okrese Litoměřice (Keblice, 19. 6.) byl pozorován první slabý výskyt fomové hniloby brukvovitých (*Leptosphaeria maculans*).

OBECNÉ

V okrese Litoměřice (Mšené Lázně-údolí Podbradského potoka, 17. 6.) byla nalezena nová lokalita s výskytem bolševníku velkolepého (*Heracleum mantegazzianum*).

V okrese Semily (Sekerkovy Loučky, 20. 6) byl na listech lípy pozorován výskyt vypouklých hálek způsobených sáním roztoče vlnovníka lipového (*Eriophyes tiliae*).

OSTATNÍ

Ve feromonových lapačích byli ve sledovaném období zachyceni motýli těchto sledovaných druhů:

Jestřebí u České Lípy –	pravidelně ojediněle	<u>osenice vykřičníková (<i>Agrotis exclamationis</i>)</u> <u>kovolesklec gama (<i>Autographa gamma</i>)</u>
Paceřice u Turnova -	pravidelně ojediněle	<u>osenice vykřičníková (<i>Agrotis exclamationis</i>)</u> <u>kovolesklec gama (<i>Autographa gamma</i>)</u> <u>osenice polní (<i>Agrotis segetum</i>)</u>
Židovice u Hnojnice -	pravidelně	<u>osenice černé C (<i>Xestia c-nigrum</i>)</u> <u>osenice polní (<i>Agrotis segetum</i>)</u>

Za Oblastní odbor Louny zpracovali: Luboš Pomichálek
Ing. Aleš Janeček